กรอบกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจก: บทเรียนจากประสบการณ์ของประเทศนิวซีแลนด์*

Legal Framework for Emissions Trading Scheme: Possible Lessons from New Zealand's Experience

พีรพล เจตโรจนานนท์

Peerapon Jaderojananont

อาจารย์ประจำ

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ถนนเสรีไทย เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

Full-time Lecturer

Graduate School of Environmental Development Administration, National Institute of Development Administration, Serithai Road Bangkapi Bangkok 10240

Corresponding author Email: peerapon.j@nida.ac.th

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมยุคปัจจุบันที่นานาประชาคมทั่วโลกตระหนักและสร้างความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากปัญหาดังกล่าวไม่ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น หากแต่ยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวมของโลกด้วย ความร่วมมือดังกล่าวถูกสะท้อนออกมาในรูปอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พิธีสาร ตลอดจนข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในระยะหลายทศวรรษที่ผ่านมา โดยหนึ่งในหลายเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้สำหรับลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอันเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหา คือ การสร้างมาตรการซื้อขายใบอนุญาตการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขึ้น ซึ่งจากการศึกษา พบว่า นิวซีแลนด์เป็นประเทศที่มีแนวนโยบาย แผน เครื่องมือด้านกฎหมาย และมาตรการที่ชัดเจนในการต่อสู้กับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อีกทั้งยังปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศเหล่านั้น นอกจากนี้ กฎหมายว่าด้วยการซื้อขายใบอนุญาตการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของนิวซีแลนด์ยังมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและโดดเด่นเป็นที่น่าสนใจยิ่ง หากจะนำมาศึกษาค้นคว้าเพื่อใช้

---

* บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ "โครงการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจกของต่างประเทศ" เสนอต่อ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ในโอกาสนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ชาคริต สิทธิเวช คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นหัวหน้าโครงการวิจัย และเป็นผู้ที่มอบโอกาสให้แก่ผู้เขียนได้เข้ามาทำงานวิจัยในส่วนนี้ อีกทั้งยังเป็นครูผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เขียนในเรื่องกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป็นแนวทางในการสร้างกรอบกฎหมายสำหรับการสร้างระบบซื้อขายใบอนุญาตการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยในอนาคต

คำสำคัญ: การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ, การซื้อขายใบอนุญาตการปล่อยก๊าซเรือนกระจก, บทเรียนจากประสบการณ์ของนิวซีแลนด์

Abstract

Climate change is one of the most complex and vital environmental problems. Many countries have recognized and fostered international cooperation in efforts to address it. Climate change does not adversely affects a single country; its negative impacts are across the globe. For many decades, such international cooperation has been significantly established and reflected in the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC), including its relevant protocols and agreements. One of the key mechanisms applied to mitigate greenhouse gas emissions as a main cause of climate change is an Emissions Trading Scheme (ETS). This research clearly finds that the ETS is widely applied in New Zealand when the country launched its national policy and plan. New Zealand also enacted legislations with other concrete measures in order to fight against the effects of climate change and fulfil its obligations under the UNFCCC and the other agreements. Owing to its unique and outstanding features, the New Zealand's ETS provides an important example to further study the designing and developing of Thailand's legal framework relating to the ETS in the future.

Keywords: Climate Change, Emissions Trading Scheme, Possible Lessons from New Zealand